

USPOREDNI PRIKAZ PRAVA IZ KOLEKTIVNIH UGOVORA

SPEAK UP2:

*Jačanje sindikalnog organiziranja
u sektoru cestovnog prometa*

UP.04.2.1.03.0015

Korisnik projekta:
Nezavisni cestarski sindikat
Širolina 4, Zagreb
www.ncs.hr

Izrada publikacije sufinancirana je sredstvima iz Europskog socijalnog fonda.
Sadržaj publikacije isključiva je odgovornost Nezavisnog cestarskog sindikata.
Za više informacija o EU fondovima: www.strukturnifondovi.hr

Uvod

Nezavisni cestarski sindikat potpisnik je sljedećih kolektivnih ugovora u tvrtkama koje se bave upravljanjem i održavanjem autocesta, a čiji je pregled dan u nastavku:

- Kolektivni ugovor za Hrvatske autoceste d.o.o. od 1. veljače 2018. godine te njegovog Dodatka od 9. travnja 2019. godine na vrijeme važenja od 4 godine,
- Kolektivnog ugovora za Autocestu Rijeka Zagreb od 9. srpnja 2018. godine te njegovog Dodatka od 11. travnja 2019. godine na vrijeme važenja od 3 godine,
- Kolektivnog ugovora za BINA ISTRA UPRAVLJANJE I ODRŽAVANJE d.o.o. od 16. prosinca 2016. godine s vremenom važenja do 31. prosinca 2019. godine
- Kolektivni ugovor za Egis Road Operation d.o.o. od 7. veljače 2017. godine na vrijeme važenja od 5 godina.

Sadržaj kolektivnog ugovora

Sadržaj kolektivnih ugovora podijeljen je po sljedećim tematskim područjima

- Opće odredbe
- Zasnivanje radnog odnosa
- Zaštita i sigurnost na radu
- Zaštita privatnosti i dostojanstva radnika
- Osposobljavanje radnika za rad
- Radno vrijeme
- Odmori i dopusti
- Plaće
- Ostala materijalna prava radnika
- Naplata međusobnih potraživanja poslodavca i radnika
- Zabrana takmičenja radnika s poslodavcem i obveza čuvanja poslovne tajne
- Naknada štete
- Otkaz ugovora o radu
- Zaštita prava radnika
- Sudjelovanje radnika u odlučivanju
- Djelovanje sindikata
- Mirno rješavanje kolektivnih radnih sporova
- Štrajk
- Agencija za privremeno zapošljavanje
- Socijalni mir
- Tumačenje i praćenje primjene ugovora
- Prijelazne i završne odredbe

Radno vrijeme

Radno vrijeme je vrijeme u kojem je radnik obvezan obavljati poslove, odnosno u kojem je spreman (raspoloživ) obavljati poslove prema uputama poslodavca, na mjestu gdje se njegovi poslovi obavljaju ili drugom mjestu koje odredi poslodavac.

Preraspodjela radnog vremena

Puno ili nepuno radno vrijeme može se preraspodijeliti tako da tijekom razdoblja koje ne može biti duže od 12 neprekidnih mjeseci, u jednom razdoblju traje duže, a u drugom kraće od punog ili nepunog radnog vremena, na način da prosječno radno vrijeme tijekom trajanja preraspodjele ne smije biti duže od punog ili nepunog radnog vremena.

Preraspodjela radnog vremena se ugovara i uređuje, između ostalog i kolektivnim ugovorom.

	Razdoblje preraspodjele	Najduže radno vrijeme kada radnik radi duže	Dostava radniku plana preraspodjele	Svođenje na puno radno vrijeme
HAC	najdulje 6 mjeseci u kalendarskoj godini	56 sati tjedno uz pisani pristanak	7 dana prije početka preraspodjele	Do 31. prosinca za prethodnih 12 mjeseci za Sektor za naplatu cestarine i do 30. lipnja za Sektor za održavanje za prethodnih 12 mjeseci Neiskorišteni sati preraspodjele – isplaćeni kao prekovremeni sati i obračunati s plaćom za prosinac, odnosno lipanj, a manjak sati svodi se na puno, odnosno nepuno radno vrijeme
BINA ISTR	6 mjeseci	56 sati tjedno uz pisani pristanak	8 dana prije početka preraspodjele	Po svakom završetku neprekidnih 12 mjeseci od početka plana preraspodjele. Neiskorišteni sati- isplaćeni kao

				prekovremeni i obračunati s plaćom za mjesec završetka osmomjesečnog razdoblja, a nakon proteka referentnog razdoblja manjak sati svodi se na puno odnosno nepuno radno vrijeme
EGIS	6 mjeseci	56 sati tjedno uz pisani pristanak	8 dana prije početka preraspodjele	Po svakom završetku godišnjeg razdoblja Neiskorišteni sati – isplaćeni kao prekovremeni sati i obračunati s plaćom za mjesec završetka godišnjeg razdoblja, a manjak sati svodi se na puno, odnosno nepuno radno vrijeme

Smjenski rad

Rad u smjenama je organizacija rada kod koje dolazi do izmjene radnika na istim poslovima i istom mjestu rada u skladu s rasporedom radnog vremena, koji može biti prekinuti ili neprekinut.

HAC	<p>I. smjena – 7 – 19 sati ili 6 – 14 sat II. smjena - 19 - 7 sati idućeg dana ili 14 – 22 sata - III: 22 do 6 sati idućeg dana (noćni rad)</p> <p>Moguće međusmjene i drugačiji način, o čemu odlučuje poslodavac Nesmjenski u smjenski rad u određenom razdoblju - povećana plaća, bez uvećavanja dana godišnjeg odmora Poslodavac će obavijestiti radnika o promjeni rasporeda najmanje 4 dana unaprijed, osim u slučaju hitne potrebe za zamjenom drugog radnika.</p>
BINA ISTR	<p>I. smjena – 7 – 19 sati ili 6 – 14 sat II. smjena - 19 - 7 sati idućeg dana ili 14 – 22 sata - III: 22 do 6 sati idućeg dana (noćni rad)</p> <p>Poslodavac će obavijestiti radnika o radnom rasporedu 5 dana unaprijed, osim u izvanrednim slučajevima. Izmjene smjene u radnom danu koja je najavljena do 2 dana unaprijed neće se smatrati prekovremenim radom (promjena iz I. u II. smjenu ili III. ili bilo koja promjena u radnom danu za koji je radnik već bio raspoređen.</p>
EGIS	<p>I. smjena – 7 – 19 sati ili 6 – 14 sat II. smjena - 19 - 7 sati idućeg dana ili 14 – 22 sata - III: 22 do 6 sati idućeg dana (noćni rad)</p> <p>Poslodavac će obavijestiti radnika o radnom rasporedu 4 dana unaprijed, osim u izvanrednim slučajevima, u tom slučaju radniku će se unutar 24 sata od takve promjene rasporeda rada tako odrađeni sati platiti kao prekovremeni rad. Ako se radnik poziva s godišnjeg odmora i slobodnih sati radniku će se platiti prekovremeni rad za svaki dan planiranog godišnjeg odmora ili slobodnih sati.</p>

Kolektivni ugovor za ARZ d.d. nema odredbi o preraspodjeli radnog vremena niti o smjenskom radu.

Pripravnost/rad po pozivu/pasivno dežurstvo

Pripravnost je vrijeme u kojem je radnik pripravan odazvati se pozivu poslodavca za obavljanje poslova ako se ukaže takva potreba, pri čemu se radnik ne nalazi na mjestu na kojem se njegovi poslovi obavljaju niti na drugom mjestu koje je odredio poslodavac. Vrijeme pripravnosti i visina naknade uređuje se ugovorom o radu ili kolektivnim ugovorom. Vrijeme koje radnik provede obavljajući poslove po pozivu poslodavca smatra se radnim vremenom, neovisno o tome obavlja li ih u mjestu koje je odredio poslodavac ili mjestu koje je odabrao radnik.

HAC	<p>Zaposlenom s opisom radnog mjesta operativne naravi kao mjeru kojom se otklanja rizik predvidive štete</p> <p>Pripravnost u dane tjednog odmora i blagdana ne može trajati manje od 24 sata, osim u slučajevima radnih mjesta u Vatrogasnoj operativi.</p> <p>Poslodavac mora obavijestiti radnika o rasporedu ili promjeni rasporeda najmanje 4 dana unaprijed, osim u slučaju hitne potrebe za zamjenom drugog radnika.</p> <p>Određuje se isključivo prema rasporedu koji odobrava čelnik ustrojstvene jedinice</p> <p>U slučaju poziva na rad – ostvareni sati plaćeni kao prekovremeni</p> <p>Ako je riječ o neodgodivom otklanjanju kvara na poslovima održavanja i sustava za naplatu cestarine u radno vrijeme koje se računa kao prekovremeni rad uključeno je i vrijeme potrebno za dolazak na posao i odlazak kući.</p> <p>Plaćanje – za svakih 10 efektivnih sati provedenih u pripravnosti uvećat će se broj sati za taj mjesec za 1 sat radnog vremena provedenog u normalnim uvjetima rada.</p>
BINA ISTRA	<p>Radniku se uvećava osnovna plaća za 20% u slučaju pasivnog dežurstva za neradne dane te za 10% za pasivno dežurstvo za radne dane uključujući subote</p>
EGIS	<p>Radnik mora biti dostupan i po pozivu doći u određeno vrijeme radi obavljanja hitnih poslova, osim za slučaj kojeg radnik nije mogao predvidjeti niti spriječiti, o čemu je radnik dužan bez odgode obavijestiti poslodavca u trenutku nastajanja slučaja, o čemu će najkasnije u roku od 48 sati poslodavcu dostaviti valjan dokaz</p> <p>Radnik koji koristi preraspodjelu sati ili godišnji odmor ne može biti raspoređen u pasivno dežurstvo</p> <p>Pasivno dežurstvo, u dane tjednog odmora i blagdana ne može trajati manje od 24 sata.</p> <p>Poslodavac će obavijestiti radnika o rasporedu ili promjeni pasivnog dežurstva najmanje 4 dana unaprijed, osim u slučaju hitne potrebe za zamjenom drugog radnika, kao i u svim drugim slučajevima izvanrednih okolnosti.</p> <p>U slučaju poziva radnika iz pasivnog dežurstva na rad radi obavljanja neodgodivih poslova ili neodgodive zamjene radnika, radniku će tako ostvareni sati biti plaćeni kao prekovremeni rad.</p> <p>Plaćanje – za svakih 10 efektivnih sati provedenih u dežurstvu uvećat će se broj sati za taj mjesec za jedan sat radnog vremena u normalnim uvjetima rada.</p>

ARZ

Zaposlenom s opisom radnog mjesta operativne naravi kao mjeru kojom se otklanja rizik predvidive štete
Pripravnost u dane tjednog odmora i blagdana ne može trajati manje od 24 sata, osim u slučajevima radnih
mjesta u Vatrogasnoj operativi.

Poslodavac mora obavijestiti radnika o rasporedu ili promjeni rasporeda najmanje 4 dana unaprijed, osim u
slučaju hitne potrebe za zamjenom drugog radnika.

Određuje se isključivo prema rasporedu koji odobrava čelnik ustrojstvene jedinice

U slučaju poziva na rad – ostvareni sati plaćeni kao prekovremeni

Ako je riječ o neodgodivom otklanjanju kvara na poslovima održavanja i sustava za naplatu cestarine u radno
vrijeme koje se računa kao prekovremeni rad uključeno je i vrijeme potrebno za dolazak na posao i odlazak kući.

Odmori i dopusti

Poslodavac	Stanka	Dnevni odmor	Tjedni odmor
HAC	30 minuta- najmanje 6 sati rada, ne više od 8 45 minuta – smjenski rad od 12 sati+radno vrijeme duže od 10 sati radi prekovremenog ili preraspodjele	Najmanje 12 sati neprekidno	48 sati 24 sata- (na poslovima koji se obavljaju u šestodnevnom radnom tjednu ili koji se obavljaju neprekinuto tijekom cijele godine) s tim da mu je poslodavac dužan osigurati korištenje tjednog odmora u neprekinutom trajanju od 48 sati najkasnije svaka 2 tjedna, a obavezno ako je radnik u noćnoj smjeni neprekidno 5 dana
BINA ISTR	30 minuta Dulje od 10 sati dnevno – 1 sat	Najmanje 12 sati neprekidno	24 sata neprekidno (u pravilu nedjeljom) Ako organizacija rada dozvoljava – 48 sati
EGIS	30 minuta 12 sati smjena 30+30 minuta	Najmanje 12 sati neprekidno	48 sati neprekidno, u pravilu vikendom
ARZ	30 minuta 12 sati smjena – 45 minuta Duže od 10 sati rada radi prekovremenog ili preraspodjele – 45 minuta	Najmanje 12 sati neprekidno	48 sati neprekidno 24 sata (šestodnevni radni tjedan ili rad na poslovima koji se obavljaju neprekidno cijele godine), s tim da mu je poslodavac dužan osigurati korištenje tjednog odmora u neprekinutom trajanju od 48 sati najkasnije svaka 2 tjedna, a obavezno ako je radnik u noćnoj smjeni neprekidno 5 dana

Godišnji odmor

Svaki radnik ima pravo na godišnji odmor i tog se prava ne može odreći.

U gotovo svim kolektivnim ugovorima, broj dana godišnjeg odmora utvrđuje se na način da se određuje najkraće trajanje godišnjeg odmora na koji radnik ima pravo svake kalendarske godine te se na taj broj uvećavaju dani prema određenim mjerilima.

U Bina Istri Upravljanje i održavanje određen je fiksni broj dana godišnjeg odmora, tako da radnik ima pravo, za svaku kalendarsku godinu, na plaćeni godišnji odmor u trajanju od 27 radnih dana. Malodobni radnik ima pravo na godišnji odmor u trajanju od 28 radna dana. Radnik koji radi na poslovima sa skraćenim radnim vremenom ima pravo na godišnji odmor od 28 radnih dana. Slijepi radnik ima pravo na pravo na godišnji odmor od 30 dana.

	HAC	ARZ	EGIS
Minimalno	4 tjedna (20 radnih dana)	4 tjedna (20 radnih dana)	4 tjedna (20 radnih dana)
Uvećanje	<p>S obzirom na dužinu radnog staža:</p> <p>2-5 godina – 2 radna dana 5-10 godina – 3 radna dana 10 – 15 godina – 4 radna dana 15-20 godina – 6 radnih dana 20-30 godina – 8 radnih dana 30 nadalje – 10 radnih dana</p> <p>Kada je radnik: Osoba kod koje je utvrđen stupanj invalidnosti i/ili tjelesnog oštećenja od najmanje 60%, odnosno ako je kod radnika utvrđena profesionalna nesposobnost za rad – 4 radna dana Roditelj/posvojitelj djeteta do 13 godina starosti – 2 radna dana Roditelj/posvojitelj dvoje ili više djece do 13 godina – 4 radna dana Samohrani roditelj/posvojitelj djeteta do</p>	<p>Do 2 godine – 2 radna dana 2-10 godina – 5 radna dana 10 – 15 godina – 6 radna dana 15-20 godina – 7 radnih dana 20-30 godina – 8 radnih dana 30 nadalje – 10 radnih dana</p> <p>Kada je radnik: Osoba kod koje je utvrđen stupanj invalidnosti i/ili tjelesnog oštećenja od najmanje 60%, odnosno ako je kod radnika utvrđena profesionalna nesposobnost za rad – 4 radna dana Roditelj/posvojitelj djeteta do 13 godina starosti – 2 radna dana Roditelj/posvojitelj dvoje ili više djece do 13 godina – 4 radna dana Samohrani roditelj/posvojitelj djeteta do</p>	<p>5-10 godina – 3 radna dana 10 – 15 godina – 5 radna dana 15-20 godina – 6 radnih dana 20-30 godina – 8 radnih dana 30 nadalje – 11 radnih dana</p> <p>Kada je radnik: Osoba od najmanje 60%, odnosno ako je kod radnika utvrđena profesionalna nesposobnost za rad – 4 radna dana Roditelj djeteta do 10 godina starosti – 2 radna dana Samohrani roditelj djeteta do 7 godina – 3 radna dana Roditelj dvoje i više djece do 10 godina – 4 radna dana Samohrani roditelj djeteta do 15 godina –</p>

	<p>13 godina – 5 radnih dana Jedan od roditelja djeteta sa smetnjama u psihofizičkom razvoju ili utvrđenom invaliditetu na osnovu nalaza ovlaštene osobe – 5 radnih dana</p> <p>S obzirom na uvjete rada: Radnik koji radi u smjenama – 1 radni dan Radnik koji radi teže fizičke poslove (cestar, cestar strojar i vozač) – 1 radni dan S obzirom na složenost poslova radniku koji radi na poslovima: I., II i III grupe i pripravnicima – 1 radni dan IV., V. i VI grupe – 2 radna dana VII., VIII. I IX grupe – 3 radna dana</p>	<p>13 godina – 5 radnih dana Jedan od roditelja djeteta sa smetnjama u psihofizičkom razvoju ili utvrđenom invaliditetu na osnovu nalaza ovlaštene osobe – 5 radnih dana</p> <p>S obzirom na uvjete rada Radnik koji radi u smjenama – 1 radni dan Radnik koji radi teže fizičke poslove (cestar, cestar strojar i vozač) – 1 radni dan S obzirom na složenost poslova radniku koji radi na poslovima: I. i II grupe i pripravnicima – 2 radni dan III. i IV. grupe – 3 radna dana V. – 4 radna dana VI. i VII. grupe – 5 radnih dana VIII. i IX. Grupe – 6 radnih dana</p>	<p>2 radna dana Roditelj djeteta sa smetnjama u psihofizičkom razvoju ili utvrđenom invaliditetu na osnovu nalaza ovlaštene osobe do 15 godina – 3 radna dana</p>
Najduže trajanje	30 dana	30 radnih dana	30 radnih dana

U svim kolektivnim ugovorima ugovoreno je pravo na korištenje 3 dana godišnjeg odmora kada radnik to želi, što je jedan dan više nego u Zakonu o radu, uz obvezu da radnik o tome obavijesti poslodavca u određenom roku.

Plaćeni dopust

Plaćeni dopust je oslobođenje od obveze rada uz naknadu plaće, na koji, sukladno Zakonu o radu, svaki radnik ima pravo za važne osobne potrebe

U svim kolektivnim ugovorima detaljno su ugovoren je broj dana plaćenog dopusta na koji ima pravo svaki radnik u sljedećim slučajevima:

HAC	BINA ISTRA	EGIS	ARZ
<p>Prilikom sklapanja braka- 5 dana Prilikom rođenja djeteta – 5 dana Smrti supružnika, djeteta, posvojitelja, posvojenika, roditelja, braće, sestara i unuka – 5 dana Teške bolesti roditelja, bračnog druga i punoljetne djece, očuha, maćehe, posvojitelja, posvojenika i izvanbračnog partnera – 5 dana Otklanjanje posljedice elementarne nepogode po odluci Poslodavca – do 5 dana Za sudjelovanje na sportskim, kulturnim i dr. priredbama od državnog interesa i interesa poslodavca po odluci poslodavca- do 5 dana Smrti roditelja supružnika, djedova i baka radnika, očuha i maćeha – 3 dana Za sudjelovanje sindikalnih povjerenika na sindikalnim seminarima i obrazovanju za sindikalne aktivnosti – 2 dana Selidbe u drugo mjesto – 2 dana Selidbe u isto mjesto – 1 dan</p>	<p>Prilikom sklapanja braka- 5 dana Prilikom rođenja djeteta – 5 dana Smrti supružnika, djeteta i pastorka, unuka, posvojitelja, posvojenika, oca ili očuha, majke ili maćehe – 5 dana Smrti ostalih članova uže obitelji (djedovi, bake, braća i sestre, supružnik, dijete, supružnikovim roditelji i djeca) – 3 dana Za polaganje diplomskog ili stručnog ispita prvi put – 5 dana Teške bolesti djeteta ili roditelja izvan mjesta stanovanja – 3 dana Selidbe u istom mjestu – 2 dana Selidbe u drugo mjesto – 3 dana Elementarne nepogodne – 5 dana Prilikom stupanja u brak člana uže obitelji – 1 dan Kao dobrovoljni davaoci krvi za svako davanje – 1 dan Za sudjelovanje na sportskim, kulturnim i dr. priredbama - po odluci poslodavca Za sudjelovanje sindikalnih povjerenika na sindikalnim</p>	<p>Prilikom sklapanja braka- 5 dana Prilikom rođenja djeteta – 5 dana Smrti člana uže obitelji* – 5 dana U slučaju smrti roditelja supružnika – 2 dana U slučaju smrti djedova i baka radnika 2 dana Za polaganje stručnog ispita – 5 dana Za polaganje završnog ispita na poslijediplomskom studiju – 5 dana U slučaju teže bolesti člana uže obitelji (supruga, roditelja i djece) izvan mjesta stanovanja – 2 dana Selidbe u istom mjestu – 2 dan Elementarne nepogodne – 5 dana Za darivanje krvi – 1 dan (na dan darivanja ili po dogovoru) Prilikom stupanja u brak člana uže obitelji – 1 dan Odlazak na odsluženje vojnog roka – 1 dan Za sudjelovanje na sportskim, kulturnim i dr. priredbama od državnog interesa i interesa</p>	<p>Prilikom sklapanja braka- 5 dana Prilikom rođenja djeteta – 5 dana Smrti supružnika, djeteta, posvojitelja, posvojenika, roditelja, braće, sestara i unuka – 5 dana Teške bolesti roditelja, bračnog druga i punoljetne djece, očuha, maćehe, posvojitelja, posvojenika i izvanbračnog partnera – 5 dana Otklanjanje posljedice elementarne nepogode po odluci Poslodavca – do 5 dana Za sudjelovanje na sportskim, kulturnim i dr. priredbama od državnog interesa i interesa poslodavca po odluci poslodavca- do 5 dana Smrti roditelja supružnika, djedova i baka radnika, očuha i maćeha – 3 dana Za sudjelovanje sindikalnih povjerenika na sindikalnim seminarima i obrazovanju za sindikalne aktivnosti – 2 dana Selidbe u drugo mjesto – 4 dana Selidbe u isto mjesto – 2 dana</p>

<p>Trudnice za prenatalni pregled – mjesečno (koji može koristiti u više dijelova) – 1 dan</p> <hr/> <p>Ukupno 7 dana godišnje</p> <p>Za darivanje krvi – 2 dana po darivanju</p> <p>Mogućnost odobrenja Za vrijeme stručnog ili općeg školovanja, osposobljavanja ili usavršavanja na koje ga je uputio Poslodavac, radniku se može odobriti do 10 radnih dana plaćenog dopusta za vrijeme stručnog ili općeg školovanja, odnosno za pripremanje i polaganje ispita, tijekom jedne kalendarske godine</p>	<p>seminarima i obrazovanju za sindikalne aktivnosti – po odluci Poslodavca</p> <hr/> <p>Ukupno 7 dana i više ako se u toku iste godine ponovi slučaj, najviše 10 dana</p> <p>Za vrijeme stručnog ili općeg školovanja, osposobljavanja ili usavršavanja za potrebe Društva, po nalogu Poslodavca, radniku će se odobriti godišnje do 7 radnih dana za pripremanje i polaganje ispita</p> <p>Mogućnost odobrenja: Iznimno se može odobriti dodatnih 15 dana za pripremanje i polaganje pravosudnog ispita, obranu magistrarskog rada, obranu doktorata.</p>	<p>poslodavca - do 3 dana Smještaja prognanih ili izgnanih osoba – 1 dan</p> <p>Za sudjelovanje na sindikalnim seminarima i obrazovanju za sindikalne aktivnosti – 2 dana</p> <hr/> <p>Ukupno 7 dana i više ako se u toku iste godine ponovi slučaj, najviše 10 dana</p> <p>Mogućnost odobrenja Za vrijeme stručnog ili općeg školovanja, osposobljavanja ili usavršavanja na koje ga je uputio Poslodavac, radniku se može odobriti do 10 radnih dana godišnje za pripremanje i polaganje ispita</p> <p>*član uže obitelji: supružnik, srodnici po krvi u pravoj liniji i njihovi supružnici, braća i sestre, pastorčad i posvojenici, djeca povjerena na čuvanje i odgoj ili djeca na skrbi izvan vlastite obitelji, očuh i maćeha, posvojitelj i osoba koji je radnik dužan po zakonu uzdržavati te osoba koja s radnikom živi u izvanbračnoj zajednici</p>	<p>Prilikom sklapanja braka djece – 2 dana</p> <p>Trudnice za prenatalni pregled – mjesečno (koji može koristiti u više dijelova) – 1 dan</p> <hr/> <p>Ukupno 7 dana godišnje</p> <p>Sistematski pregled – 1 dan Za darivanje krvi – 2 dana po darivanju</p> <p>Mogućnost odobrenja Za vrijeme stručnog ili općeg školovanja, osposobljavanja ili usavršavanja na koje ga je uputio Poslodavac, radniku se može odobriti do 10 radnih dana plaćenog dopusta za vrijeme stručnog ili općeg školovanja, odnosno za pripremanje i polaganje ispita, tijekom jedne kalendarske godine</p>
---	--	---	--

Neplaćeni dopust

Neplaćeni dopust nije apsolutno pravo radnika već mu poslodavac može odobriti korištenje istoga iz određenih razloga. Za vrijeme neplaćenog dopusta prava i obveze iz radnog odnosa miruju, kako je određeno Zakonom o radu. U Kolektivnim ugovorima za Hrvatske autoceste d.o.o. i Autocestu Rijeka – Zagreb ugovoreno je da za vrijeme neplaćenog dopusta u trajanju do 30 dana, radnik ne ostvaruje pravo na plaću, naknadu plaće niti ostala primanja iz rada, ali će za navedeno razdoblje Poslodavac platiti doprinose za mirovinsko i zdravstveno osiguranje sukladno zakonskim propisima.

U kolektivnim ugovorima ugovoreni su slučajevi kada radnik može zatražiti neplaćeni dopust:

HAC	BINA ISTRA	EGIS	ARZ
<p>Njega roditelja, bračnog druga i/ili malodobnog djeteta Gradnja ili popravak kuće ili stana Liječenje, zdravstvena rehabilitacija na koju radnika ne upućuje ovlaštenu liječnik Izobrazba, osposobljavanje, usavršavanje ili specijalizacija na vlastiti trošak Sudjelovanje u akcijama od općeg društvenog interesa (humanitarne akcije) Zadržavanje radnika u pritvoru do 30 dana uz uvjet da radnik, posredno ili neposredno u roku od 3 dana obavijesti poslodavca o prvom danu pritvora Po pozivu suda u privatne svrhe Drugim opravdanim slučajevima</p>	<p>Njega člana uže obitelji Gradnja ili popravak kuće ili stana Liječenje na vlastiti trošak Izobrazba, osposobljavanje, usavršavanje ili specijalizacija na vlastiti trošak Sudjelovanje u kulturno-umjetničkim, športskim priredbama i drugim priredbama sličnog karaktera U drugim opravdanim slučajevima</p>	<p>Njega člana uže obitelji Gradnja ili popravak kuće ili stana Liječenje na vlastiti trošak Izobrazba, osposobljavanje, usavršavanje ili specijalizacija na vlastiti trošak Zadržavanje radnika u pritvoru do 30 dana uz uvjet da radnik, posredno ili neposredno u roku od 3 dana obavijesti poslodavca o prvom danu pritvora U drugim opravdanim slučajevima</p>	<p>Njega roditelja, bračnog druga i/ili malodobnog djeteta Gradnja ili popravak kuće ili stana Liječenje, zdravstvena rehabilitacija na koju radnika ne upućuje ovlaštenu liječnik Izobrazba, osposobljavanje, usavršavanje ili specijalizacija na vlastiti trošak Sudjelovanje u akcijama od općeg društvenog interesa (humanitarne akcije) Zadržavanje radnika u pritvoru do 30 dana uz uvjet da radnik, posredno ili neposredno u roku od 3 dana obavijesti poslodavca o prvom danu pritvora Po pozivu suda u privatne svrhe Drugim opravdanim slučajevima</p>

U kolektivnim ugovorima za Hrvatske autoceste i Autocestu Rijeka- Zagreb ugovoreno je pravo na neplaćeni dopust za vrijeme predizborne promidžbe kako slijedi:

- Za zastupnike u Hrvatskom saboru do 15 radnih dana
- Za članove županijske skupštine do 10 radnih dana
- Za članove gradskog ili općinskog vijeća do 5 radnih dana

Plaće

Sukladno Zakonu o radu, poslodavac je dužan radniku obračunati i isplatiti plaću u iznosu utvrđenom propisom, kolektivnim ugovorom, pravilnikom o radu, odnosno ugovorom o radu, u novcu, nakon obavljenog rada.

U kolektivnim ugovorima ugovoreno je da se plaća sastoji **od osnovne plaće te dodataka osnovnoj plaći po osnovi radnog staža i uvjeta rada težih od normalnih uvjeta koji nisu vrednovani u osnovnoj plaći.**

Osnovna plaća za puno radno vrijeme predstavlja umnožak osnovice i koeficijenta.

Visina osnovice razlikuje se od poslodavca do poslodavca.

Sva radna mjesta razvrstavaju se po grupama i koeficijentima, a na osnovi složenosti radnih mjesta.

	Osnovica			Koeficijenti		Korekcija osnovice
	Važeći KU	Prethodni KU	Razlika	Važeći KU	Prethodni KU	
HAC	3.160,98 kn	3.118,08 kn	+42,9 kn	1,30 – 8,30	HAC – 1,30 – 8,80 (+0,20) HAC-ONC 1,30 – 9,00	Sukladno povećanju potrošačkih cijena u RH prema objavljenim podacima DZS jedanput godišnje na dan 1.1. za svaku kalendarsku godinu
BINA	3.723,60 kn	3.696,63 kn (2013)	+26,97 kn	1,00-3,53 (+0,06 na sve koeficijente)	1,00-3,53	U skladu s povećanjem troškova života u RH, dvaput godišnje, 1.4. i 1.10., sukladno objavljenim podacima DZS
EGIS	3.424,75kn	3.441,72 kn 2.848,65 (2008.)	-16,97 kn	1,15-4,80	1,15-4,80	U visini indeksa povećanja potrošačkih cijena u RH, a prema objavljenim podacima DZS za prethodnu godinu, obračunavati i isplaćivati od 1.4. svake tekuće godine
ARZ	3.160,98 kn	3.108,94 kn	+52,04 kn	1,30-8,30 (+0,20)	1,70 – 7,40	Sukladno povećanju potrošačkih cijena u RH prema objavljenim podacima DZS jedanput godišnje na dan 1.1. za svaku kalendarsku godinu

Dodaci

Osnovna plaća radniku se uvećava za ugovorene dodatke (ugovoreno isključivo kolektivnim ugovorom)

	HAC	BINA	EGIS	ARZ
Stož	0,5%	0,5%	0,3%	0,5%
Prekovremeni rad	50%	1.dan prekovremenog rada koji nije najavljen – 50% Iznad 12 sati u izvanrednim okolnostima – 60%	30%	50%
Noćni rad	40%	35%	30%	40%
Rad nedjeljom	35%	35%	30%	35%
Smjenski rad u drugoj smjeni	15%	10%		15%
Otežani uvjeti rada	20%	25%		20%
Blagdani, Uskrs	do 8 sati rada -150% više od 8 sati- Za preostale sate plaća se povećava za 50%	50%	Praznik, blagdan – 30% Božić, Uskrs – 50%	Do osam sati rada-150%
Ostala uvećanja	Blagajniku naplate cestarine I i blagajniku naplate cestarine II koji je radni sam cijelu smjenu - 5% uvećanje za tako odrađene sate	Dodatak za obračun utrška u službi naplate cestarine – 3,5% Dodatak za obračun utrška u službi naplate cestarine na naplatnim postajama Umag, Pula, Učka i Kanfanar 1.6. do 30.9. – 7% Pasivno dežurstvo za neradne dane i blagdane – 20% Pasivno dežurstvo za radne dane uključujući subote – 10% Rad u slučaju prekida korištenja godišnjeg odmora ili slobodnih sati – prva dva	Radniku koji, uz svoj posao obavlja i posao dragovoljnog vatrogasca, osim vatrogasaca – portira – za 500,00kn Blagajnici na naplatnim postajama bez supervizora, glavni blagajnik koji obavljaju poslove supervizora – 5% Odjel Naplate cestarine-za rad sa strankama (blagajnik, supervizor) od 1.6. do 1.10. – 10% Odjel održavanja i kontrole prometa Rad u zimskoj službi (vozač – cestar, cestar) od 1.11. do 1.3. – 10%	

		dana-50%	Rad u ljetnom periodu (vozač- cestar, cestar) od 1.6. do 1.10. – 10%	
--	--	----------	--	--

Stimulacija plaće

HAC	Stimulacija plaće pojedinog radnika može iznositi mjesečno do +20% radnikove osnovne mjesečne plaće. Visinu stimulativnog djela određuje poslodavac.
BINA	Stimulativni dio plaće – do visine iznosa od 8% radnikove bruto plaće za ostvareni redovni fond sati od 174 radna sata Ukupni raspoloživi iznos – mora iznositi najmanje 2,5% ukupnog iznosa obračunatih plaća svih radnika na bazi ostvarenog efektivnog rada za proteklo četveromjesečje
EGIS	Poslodavac može stimulirati pojedinog radnika do maksimalno 10% osnovice plaće radnika, ako radnik u izvršavanju svoji radnih zadataka pristupa s posebnom pozornošću, pritom ostvarujući povećani radni učinak, kao rezultat takvog rada
ARZ	Stimulacija plaće pojedinog radnika može iznositi mjesečno do +20% radnikove osnovne mjesečne plaće.

Naknada plaće

Za razdoblja u kojima ne radi zbog opravdanog razloga određenog zakonom, drugim propisom, kolektivnim ugovorom, pravilnikom o radu ili ugovorom o radu, radnik ima pravo na naknadu plaće.

Prema kolektivnim ugovorima, radnik ima pravo na naknadu plaće kao da je radio u sljedećim slučajevima:

- plaćenog dopusta,
- blagdana i neradnih dana utvrđenih zakonom
- obnašanja zadaće člana radničkog vijeća ili sindikalnog povjerenika
- upućivanja na liječnički pregled od strane poslodavca
- obrazovanja ili osposobljavanja prema potrebama poslodavca
- vježbe oružanih snaga i vježbe civilne zaštite
- ako odbije raditi jer nisu provedene mjere zaštite na radu uslijed čega mu prijete opasnost za život i zdravlje
- ako dođe na posao, a prethodnog dana ili ranije nije obaviješten da se toga dana neće raditi
- ako dođe do prekida rada, ali ne krivnjom radnika
- obavljanja zadataka povjerenika radnika za zaštitu na radu
- sindikalne aktivnosti
- po pozivu državnih institucija (sud, DORHM USKOK, tijela državne uprave) u svojstvu svjedoka ili tuženika vezano za rad ili iz rada (HAC, ARZ)
- dobrovoljno davanje krvi (BINA ISTRRA)

Naknada plaće za vrijeme bolovanja

	Do 42 dana ozljeda na radu/profesionalna bolest	Do 42 dana
HAC	100% +čuvanje trudnoće	85% osnovice (prosjeak plaće u posljednja 3 mjeseca prije mjeseca u kojem je nastupio slučaj)
BINA ISTRRA	100% osnovne plaće uvećane za radni staž, obračunate po satnici važećoj za mjesec u kojem je nastupilo bolovanje	90% osnovne plaće uvećane za radni staž, obračunate po satnici važećoj za mjesec u kojem je nastupilo bolovanje
EGIS	100% osnovice (prosječna neto plaća isplaćena radniku u prethodna tri mjeseca)	Visina utvrđena propisima o zdravstvenom osiguranju
ARZ	100% + čuvanje trudnoće	90% osnovice (prosjeak plaće u posljednja 3 mjeseca prije mjeseca u kojem je nastupio slučaj)

Otpremnine

Na otpremninu ima pravo radnik kojem poslodavac otkazuje nakon dvoje godine neprekidnog rada, osim ako se otkazuje zbog razloga uvjetovanih ponašanjem radnika. Iznos otpremnine se određuje s obzirom na dužinu prethodnog neprekidnog trajanja radnog odnosa s tim poslodavcem.

Pravo na otpremninu u slučaju odlaska u mirovinu nije zakonsko pravo te se ugovara kolektivnim ugovorima.

	Otkaz	Mirovina
HAC	35% prosječne bruto plaće koju je radnik ostvario u 3 mjeseca prije prestanka ugovora o radu x svaka navršena godina rada kod poslodavca, uključujući i prednika, najviše 200.000,00 kn	8.000,00 kn neto (neoporezivo) + 12.000,00 kn neto (oporezivo)
BINA ISTR	40% prosječne mjesečne plaće isplaćene tri mjeseca prije odlaska u mirovinu x svaka navršena godina kod poslodavca i prednika	8.000,00 kn neoporezivo + 12.000,00 kn uplaćeno u III. mirovinski stup
EGIS	1/3 prosječne mjesečne plaće isplaćene tri mjeseca prije odlaska u mirovinu x svaka navršena godina kod poslodavca	8.000,00 kn
ARZ	35% prosječne mjesečne bruto plaće isplaćene tri mjeseca prije odlaska u mirovinu x svaka navršena godina kod poslodavca i prednika	8.000,00 kn neto (neoporezivo)+12.000,00 kn neto (oporezivo)

Ostala materijalna prava

Materijalna prava koja prava i iznosi su ugovoreni isključivo u kolektivnim ugovorima

	HAC		BINA	EGIS		ARZ	
	Važeći KU	Prethodni KU		Važeći KU	Prethodni KU	Važeći KU	Prethodni KU
Regres	1.000,00 neoporezivo		3.000,00 kn bruto ili uplata u III. Mirovinski stup	1.100,00 neto	1.100,00 neto (1.000,00 kn 2007.+ usklađivanje s Pravilnikom o porezu na dohodak)	1.000,00 kn neoporezivo	/
Uskrsnica	500,00 kn neoporezivo +dar u naravi neoporezivo (600,00kn)	500,00 kn neoporezivo +dar u naravi neoporezivo (400,00kn)		700,00 kn neto	700,00 kn neto	500,00 kn + dar u naravi neoporezivo (600,00 kn)	
Božićnica	1.000,00 kn neto	1.000,00 kn neto	2.000,00 kn (+500,00 kn u slučaju dobre poslove godine)	700,00 kn neto	700,00 kn neto	1.000,00 kn neto	/
Dar za dijete	600,00 kn neto	600,00 kn neto	600,00 kn - 2013. I 2016.	600,00 kn neto	600,00 kn neto (400,00 kn2007.)	600,00 kn neto	600,00 kn neto
Dar u naravi			600,00 kn u naravi (mogućnost)				
Uplata u III. Mirovinski stup	500,00 kn mjesečno, odnosno 6.000,00 kuna	200,00 kn mjesečno, odnosno 2.400,00 kn		3.000,00 godišnje ili 250,00 mjesečno	500,00 kn mjesečno	500,00 kn mjesečno/6.000, 00 kn godišnje	200,00 kn mjesečno

	godišnje mogućnost dodatne uplate u slučaju dobrog poslovanja	+	godišnje (HAC); 300,00 kn mjesečno, odnosno 3.600,00 kn godišnje (HAC ONC)					
		u	+ mogućnost dodatne uplate u slučaju dobrog poslovanja					
Dodatak uz mjesečnu plaću	1.000,00 kn u dva dijela	/					1.000,00 kn u dva dijela	/
Topli obrok	415,00 kn/5.000,00 kuna mjesečno	/						

Dnevnicu, terenski dodatak, naknada za odvojeni život

	Dnevnicu		Terenski dodatak		Naknada za odvojeni život	
	Važeći KU	Prethodni KU	Važeći KU	Prethodni KU	Važeći KU	Prethodni KU
HAC	170,00 kn	150,00 kn	170,00 kn	150,00 kn	1.750,00 kn mjesečno	1.600,00 kn
BINA ISTRA	Više od 12 sati – do 200,00 kn Više od 8 sati – 100,00 kn	150,00	(2016)Najmanje 50,00 kn dnevno	2013.Najmanje 40,00 (150,00)	1.750,00 kn mjesečno	1.600,00 kn
EGIS	Nema visine		Nema visine		1.750,00 kn mjesečno	Max. Neoporezivi iznos (2007.)
ARZ	170,00 kn	150,00 kn	170,00 kn	150,00 kn		

Naknada troškova prijevoza

HAC	Grad Zagreb – mjesečna radnička pokazna karta (ZET i HŽ) Grad Zagreb stanovanje - Mjesto rada TJ lučko i obrnuto – vrijednost 9 litara eurosupera 95 na prijeđenih 100 km Ako se ne može koristiti sredstvima javnog prijevoza- vrijednost 9 litara eurosupera 95 na prijeđenih 100 km Maksimalni mjesečni iznos . 1.500,00 kn Rad više od 50 km od mjesta stanovanja – 2,00 kn/km iznad 1.500,00 kn
BINA ISTR	0,80 do 1,20 po prijeđenom kilometru za duljino od 1,5 km do 60 km
EGIS	1,00 kn po prijeđenom kilometru za svaki dolazak na posao.
ARZ	Grad Zagreb – mjesečna radnička pokazna karta (ZET i HŽ) Ako se ne može koristiti sredstvima javnog prijevoza- vrijednost 9 litara eurosupera 95 na prijeđenih 100 km Maksimalni mjesečni iznos - 1.500,00 kn Rad više od 50 km od mjesta stanovanja – 2,00 kn/km iznad 1.500,00 kn

Naknada za korištenje privatnog automobila

HAC	2,00 kn po kilometru
BINA ISTR	Do 2,00 kune po kilometru
EGIS	/
ARZ	2,00 kn po kilometru

Jubilarna nagrada

U svim kolektivnim ugovorima ugovoreno je pravo na jubilarnu nagradu u sljedećim iznosima:

Godine staža	iznos
10	1.500,00
15	2.000,00
20	2.500,00
25	3.000,00
30	3.500,00
35	4.000,00
40	5.000,00

Solidarne pomoći

Solidarne pomoći su potpore poslodavca radnicima u slučaju nastupa određenih situacija. U kolektivnim ugovorima ugovorene su sljedeće potpore:

	HAC	BINA ISTR	EGIS	ARZ
Invalidnost	2.500,00 do 5.000,00 kn jednokratno, ovisno o stupnju invalidnosti	2.500,00 kn	2.000,00 kn/2.500,00 kn 2008.	2.500,00 do 5.000,00 kn jednokratno, ovisno o stupnju invalidnosti
Smrt roditelja, djece, bračnog i izvanbračnog druga, maćehe, očuha	3.000,00 kn	3.000,00 kn	3.000,00 kn	3.000,00 kn
Neprekidnog bolovanja dužeg od 90 dana	2.500,00 kn	2.500,00	2.500,00	2.500,00 kn
Rodiljni, roditeljski ili posvojiteljski dopust	2.500,00 kn neto			2.500,00 kn neto (roditeljski dopust i privremena nesposobnost za rad zbog bolesti i komplikacija u svezi s trudnoćom i porođajem koja traje duže od 30 dana)
Rođenje djeteta	10.000,00 kn	3.326,00 kn	1.000,00 kn	10.000,00 kn
100% invalidima upisanim u očevidnik HZMO	2.500,00 kn neto jednom godišnje			2.500,00 kn neto jednom godišnje
Smrt radnika	7.500,00 kn neto + 10.000,0 kuna za troškove pogreba	7.500,00 kn	7.500,00 kn	7.500,00 kn neto + 10.000,0 kuna za troškove pogreba
Ostalo	Troškovi za lijekove koji se ne nalaze na listi HZZO-a u određenim slučajevima	Nastanak invalidnosti djeteta od najmanje 30% - 5.000,00 kn	Uklanjanje posljedica elementarnih nepogoda – 10.000,00 kn neto	Troškovi za lijekove koji se ne nalaze na listi HZZO-a u određenim slučajevima

Osiguranja radnika

HAC	Kolektivno osiguranje radnika od posljedica nesretnog slučaja te radi teško bolesnih stanja, za vrijeme rada i u slobodno vrijeme tijekom 24 sata Dopunsko i dodatno zdravstveno osiguranje (mora uključivati sistematski pregled)
BINA ISTR	Za slučaj ozljede na radu i oboljenja od profesionalne bolesti, sukladno posebnim propisima Kolektivno osiguranje radnika od posljedice nesretnog slučaja (nezgode) za vrijeme rada i u slobodno vrijeme tijekom 24 sata Dopunsko i dodatno zdravstveno osiguranje
EGIS	Polica osiguranja od posljedica nesretnog slučaja (nezgoda radnika) s pokrićem: <ul style="list-style-type: none">- smrt uslijed nezgode,- smrt uslijed bolesti- trajni invaliditet uslijed nezgode- teško bolesna stanja- iznenadna smrt zbog bolesti Pokriće police osiguranja je 24 sata Polica odgovornosti prema radnicima po štetnom događaju 400.000,00kn Polica dodatnog zdravstvenog osiguranja
ARZ	Kolektivno osiguranje radnika od posljedica nesretnog slučaja te radi teško bolesnih stanja, za vrijeme rada i u slobodno vrijeme tijekom 24 sata Dopunsko i dodatno zdravstveno osiguranje (mora uključivati sistematski pregled)

